

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atliekama, vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189 „Dėl Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės atlikimo rekomendacijų patvirtinimo“ ir įgyvendinant Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 7 punktą.

2. VRM galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės (toliau – VRM rizikos analizė) tikslas – nustatyti galimus pavojus, galinčius daryti neigiamą įtaką VRM kompetencijai priskirtoms veiklos sritims (sektoriams), įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos (toliau – rizika) lygį ir numatyti rizikos valdymo priemones: sumažinti pavojų įtaką VRM ir vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų veiklai, galimus neigiamus padarinius ir užtikrinti VRM ir vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų veiklos tęstinumą.

3. VRM rizikos analizė neatliekama jos kompetencijai priskirtoms veiklos sritims (sektoriams), už kurias yra atsakinga vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaiga, kuri turi rengti ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą, ekstremaliųjų situacijų valdymo planą ir sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą.

4. VRM rizikos analizė apima galimus pavojus, kurie darytų neigiamą įtaką VRM administracijos padalinių ir Migracijos departamento prie VRM, Turto valdymo ir ūkio departamento prie VRM, Asmens dokumentų išrašymo centro prie VRM, Valstybės tarnybos departamento prie VRM, Informatikos ir ryšių departamento prie VRM (toliau – IRD), Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie VRM, Regioninės plėtros departamento prie VRM (toliau – įstaigos) veiklos tęstinumui.

5. Atliekant VRM rizikos analizę, galimas pavojus suprantamas kaip galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų keliama grėsmė VRM ir įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, (toliau – darbuotojai) gyvybei ar sveikatai, turtui, VRM ir įstaigų veiklos tęstinumui.

6. VRM rizikos analizės metu nustatomi visi galimi gamtiniai ir žmogaus veiklos sukelti (techniniai, ekologiniai ir socialiniai) pavojai, galintys kilti VRM ar įstaigos veiklos srityje.

7. Duomenys, gauti atlikus VRM rizikos analizę, naudojami rengiant VRM ekstremaliųjų situacijų valdymo ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planus.

8. VRM rizikos analizė peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per trejus metus arba atsiradus naujų pavojų, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, įvykus pokyčių, didinančių pavojų ar ekstremaliųjų situacijų riziką ir galinčių turėti neigiamos įtakos darbuotojų saugumui.

9. VRM rizikos analizė atlikta įvertinus jos kompetencijai pagal Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 291 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatų patvirtinimo“, priskirtas veiklos sritis ir funkcijas, taip pat pavojus, nustatytus nacionalinėje rizikos analizėje ir Valstybiniame ekstremaliųjų situacijų valdymo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“. Analizė pirmiausia orientuota į svarbiausių funkcijų vykdymo užtikrinimą, paslaugų ar informacijos teikimo nepertraukiamumą, darbuotojų informavimą, pagalbos teikimą, įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų padarinių likvidavimą.

10. VRM rizikos analizė atliekama šiais trimis etapais: nustatomi galimi pavojai, atliekamas rizikos vertinimas, nustatomas rizikos lygis ir jos priimtumas (priimtina ar nepriimtina).

II SKYRIUS

GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS

11. Galimi pavojai nustatomi remiantis statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų ir ekspertų vertinimais, Lietuvos patirtimi, įvykių modeliavimu, taip pat nacionaline rizikos analize ir Valstybiniu ekstremaliųjų situacijų valdymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“.

1 lentelė. Nustatytų galimų pavojų apibūdinimas

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas	Pavojaus poveikio veiklos sričiai (sektoriui) trukmė nuo pavojaus pasireiškimo
1	2	3	4
VRM ir įstaigų kompetencijai priskirtoje veiklos srityje:			
1.	Darbuotojų streikas (-ai) (per 50 proc. visų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų neatlieka savo pareigų)	VRM, įstaigos	Nuo 1 iki 3 parų
2.	Ryšių, registrų ir informacinių sistemų veiklos sutrikimai, kibernetiniai incidentai	IRD, VRM, įstaigos	Iki 8 valandų
3.	Patalpų pažeidimas arba praradimas	VRM, įstaigos	Nuo 12 iki 24 valandų
4.	Gaisrai	VRM, įstaigos	Nuo 2 iki 24 valandų
Galimi ne VRM ar įstaigos patalpose ir darantys neigiamą poveikį VRM ir įstaigų kompetencijai priskirtai veiklos sričiai:			
5.	Pavojingos užkrečiamosios ligos, epidemijos, pandemijos, bendro VRM ar įstaigos personalo susirgimų lygio staigus padidėjimas	VRM, įstaigos	Nuo 3 iki 20 parų
6.	Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ar meteorologiniai, geologiniai reiškiniai	VRM, įstaigos	Nuo 6 iki 24 valandų
7.	Didelė pramoninė avarija	Savivaldybės teritorija	Nuo 6 iki 24 valandų
8.	Branduolinės avarijos	Savivaldybės teritorija	Nuo 6 iki 48 valandų
9.	Gaisrai	VRM, IRD, įstaigos, savivaldybės teritorija	Nuo 2 iki 24 valandų
10.	Elektros energijos tiekimo nutraukimas	VRM, IRD, įstaigos, savivaldybės teritorija	Nuo 12 iki 24 valandų
11.	Šilumos tiekimo nutraukimas šildymo sezono metu	VRM, IRD, įstaigos	Nuo 12 iki 24 valandų
12.	Pavojingas radinys	VRM, IRD, įstaigos	Nuo 2 iki 24 valandų

13.	Pastatų sugriovimai	VRM, IRD, įstaigos	Iki 10 parų
14.	Streikai, sabotazas, diversija, teroristiniai išpuoliai	Savivaldybės teritorija	Nuo 12 iki 24 valandų
15.	Visuomenės neramumai, susibūrimai, riaušės	Savivaldybės teritorija	Nuo 12 iki 24 valandų

Antrame etape buvo analizuojami galimo pavojaus padariniai (poveikis) VRM ir įstaigų kompetencijai priskirtai veiklos sričiai (sektoriui) ir jų numatoma trukmė nuo pavojaus pasireiškimo (2 lentelė).

2 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) veiklos sričiai (sektoriui)

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galimi (-as) padariniai (poveikis) veiklos sričiai (sektoriui)	Galimų (-o) padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis) nuo pavojaus pasireiškimo
1	2	3	4
VRM ir įstaigų kompetencijai priskirtoje veiklos srityje:			
1.	Darbuotojų streikas (-ai) (per 50 proc. visų darbuotojų neatlieka savo pareigų)	Ypač pasunkėjęs VRM ir įstaigų funkcijų bei uždavinių vykdymas, sprendimų priėmimas, paslaugų teikimas, laiku nesuteikiama informacija ikiteisminio tyrimo įstaigoms, teismams, prokuratūroms, kitoms valstybės įstaigoms bei privatiems asmenims.	Nuo 1 iki 3 parų
2.	Ryšių, registrų ir informacinių sistemų veiklos sutrikimai, kibernetiniai incidentai	Neteisėtas prisijungimas prie VRM ar įstaigos informacinės sistemos, registro ar elektroninių ryšių tinklo (toliau – RIS), sutrikdytas ar pakeistas, įskaitant valdymo perėmimą, RIS veikimas, sunaikinta, sugadinta, ištrinta ar pakeista elektroninė informacija, panaikinta ar apribota galimybė naudotis elektronine informacija, sudarytos sąlygos pasisavinti ar kitaip panaudoti neviešą elektroninę informaciją tokios teisės neturintiems asmenims; dėl minėtų padarinių sutrikdyta VRM ir (ar) įstaigų veikla.	Nuo 2 iki 8 valandų
3.	Patalpų pažeidimas arba praradimas	Darbo vietų perkėlimas, organizavimas ir koordinavimas atsarginėse patalpose, pažeistų patalpų rekonstrukcija.	Nuo 12 iki 24 valandų
4.	Gaisras	Darbuotojų, turto, dokumentų evakavimas, komunikacijų praradimas, gaisro gesinimo ankstyvoje stadijoje, priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybos iškvietimo, gaisro padarinių likvidavimo metu sutrikdomas įprastas darbo (veiklos) ritmas, apsunkinamas	Nuo 2 iki 24 valandų

		nustatytų funkcijų ir uždavinių vykdymas.	
Galimi ne VRM ar įstaigos prie VRM patalpose ir darantys neigiamą poveikį VRM ir įstaigų prie VRM kompetencijai priskirtai veiklos sričiai:			
5.	Pavojingos užkrečiamosios ligos, epidemijos, pandemijos, bendro VRM ir įstaigos personalo susirgimų lygio staigus padidėjimas	Sutrinka įprastas darbo (veiklos) ritmas. Ypač pasunkintas nustatytų funkcijų ir uždavinių vykdymas, kyla pavojus visų darbuotojų sveikatai.	Nuo 3 iki 20 parų
6.	Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ar meteorologiniai, geologiniai reiškiniai	Sutrinka įprastas darbas (veikla). Ypač pasunkintas nustatytų funkcijų ir uždavinių vykdymas, kyla pavojus veiklos tęstinumui, darbuotojų sveikatai, turtui ir aplinkai.	Nuo 6 iki 48 valandų
7.	Didelė pramoninė avarija	Sutrinka VRM, įstaigų darbas (veikla). Ypač pasunkintas nustatytų funkcijų ir uždavinių vykdymas, kyla pavojus darbuotojų sveikatai, gyvybei, turtui ir aplinkai, veiklos tęstinumui.	Nuo 6 iki 48 valandų
8.	Branduolinės avarijos	Sutrinka VRM, įstaigų darbas (veikla). Ypač pasunkintas nustatytų funkcijų ir uždavinių vykdymas, kyla pavojus darbuotojų sveikatai, gyvybei, turtui ir aplinkai, veiklos tęstinumui.	Nuo 6 iki 48 valandų
9.	Gaisrai	Sutrinka VRM, įstaigų darbas (veikla). Pasunkintas nustatytų funkcijų ir uždavinių vykdymas, kyla pavojus darbuotojų sveikatai, gyvybei, turtui ir aplinkai, veiklos tęstinumui.	Nuo 2 iki 48 valandų
10.	Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Sutrinka įprasta VRM, įstaigų veikla: neveikia elektroniniai ryšiai, tarnybinės stotys, nutrūksta informacijos teikimas ir gavimas.	Nuo 6 iki 24 valandų
11.	Šilumos tiekimo nutraukimas šildymo sezono metu	Sutrinka įprasta VRM, įstaigų veikla: darbo patalpos nešildomos, dėl to darbuotojai gali būti priversti palikti darbo vietas, pavojus sveikatai. Pasunkintas tarnybinių stočių darbas.	Nuo 12 iki 24 valandų
12.	Pavojingas radinys	Sutrinka įprasta VRM, įstaigų veikla, darbuotojai gali būti priversti palikti darbo vietas.	Nuo 2 iki 24 valandų
13.	Pastatų sugriovimai	Nutraukiama VRM, įstaigų veikla, galimi žmonių sužalojimai, turto praradimas.	Iki 10 parų
14.	Streikai, sabotazas, diversija, teroristiniai išpuoliai	Sutrinka įprasta VRM, įstaigų veikla, darbuotojai gali nepatekti į darbo vietas arba būti priversti palikti darbo vietas, pavojus sveikatai ir turtui.	Nuo 12 iki 48 valandų
15.	Visuomenės neramumai, susibūrimai, riaušės	Sutrinka įprasta VRM, įstaigų veikla, darbuotojai gali nepatekti į darbo vietas arba būti priversti palikti darbo vietas, pavojus sveikatai ir turtui.	Nuo 2 iki 48 valandų

III SKYRIUS RIZIKOS VERTINIMAS

12. Šiame etape analizuojama nustatytų galimų pavojų tikimybė ir galimi padariniai (poveikis).

13. Kiekvieno nustatyto galimo pavojaus tikimybė (T) vertinama balais pagal galimo pavojaus tikimybės įvertinimo kriterijus. Galimo pavojaus tikimybės vertinimas balais įrašomas į 5 lentelės 3 skiltį.

3 lentelė. Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimo kriterijai:

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Galimo pavojaus tikimybės lygis	Vertinimo balai
Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	labai didelė tikimybė	5
Gali įvykti kartą per 1–10 metų	didelė tikimybė	4
Gali įvykti kartą per 10–50 metų	vidutinė tikimybė	3
Gali įvykti kartą per 50–100 metų	maža tikimybė	2
Gali įvykti rečiau negu kartą per 100 metų	labai maža tikimybė	1

14. Kiekvieno galimo pavojaus padariniai (poveikis) (P) įvertinami balais pagal 4 lentelėje pateiktus įvertinimo kriterijus. Balai surašomi į 5 lentelės 4 skiltį.

4 lentelė. Galimų pavojų padarinių (poveikio) (P) įvertinimo kriterijai

Galimų padarinių (poveikio) veiklos sričiai (sektoriui) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Kai veiklos srities (sektoriaus) veikla ir (arba) veiklos sričiai priklausančių objektų veikla sutrikdoma iki 6 valandų	nereikšmingas	1
Kai veiklos srities (sektoriaus) veikla ir (arba) veiklos sričiai priklausančių objektų veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų	ribotas	2
Kai veiklos srities (sektoriaus) veikla ir (arba) veiklos sričiai priklausančių objektų veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų	didelis	3
Kai veiklos srities (sektoriaus) veikla ir (arba) veiklos sričiai priklausančių objektų veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų	labai didelis	4
Kai veiklos srities (sektoriaus) veikla ir (arba) veiklos sričiai priklausančių objektų veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų	katastrofinis	5

5 lentelė. Galimų pavojų rizikos įvertinimas

Eil. Nr.	Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais	Rizikos lygio (R) nustatymas $R = T \times P$	Rizikos lygis (R)
1.	Darbuotojų streikas (-ai) (per 50 proc. visų darbuotojų neatlieka savo pareigų)	1	3	3	<i>Priimtina rizika</i>
2.	Ryšų, registru ir informacinių sistemų	4	2	8	<i>Vidutinė rizika</i>

	veiklos sutrikimai, kibernetiniai incidentai				
3.	Patalpų pažeidimas arba praradimas	2	2	4	<i>Vidutinė rizika</i>
4.	Gaisrai	3	3	9	<i>Didelė rizika</i>
5.	Elektros energijos tiekimo nutraukimas	5	2	10	<i>Didelė rizika</i>
6.	Streikai, sabotžas, diversija, teroristiniai išpuoliai	3	3	9	<i>Didelė rizika</i>
7.	Visuomenės neramumai, susibūrimai, riaušės	3	3	9	<i>Didelė rizika</i>
8.	Šilumos tiekimo nutraukimas šildymo sezono metu	4	3	12	<i>Didelė rizika</i>
9.	Pavojingos užkrečiamosios ligos, epidemijos, pandemijos, bendro VRM ar įstaigos personalo susirgimų lygio staigus padidėjimas (susserga per 50 proc. visų darbuotojų)	4	3	12	<i>Didelė rizika</i>
10.	Pavojingas radinys	3	3	9	<i>Didelė rizika</i>
11.	Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ar meteorologiniai, geologiniai reiškiniai	3	2	6	<i>Vidutinė rizika</i>
12.	Didelė pramoninė avarija	2	3	6	<i>Vidutinė rizika</i>
13.	Branduolinės avarijos	4	3	6	<i>Didelė rizika</i>
14.	Pastatų sugriovimas	1	3	3	<i>Priimtina rizika</i>

15. Nustatyti šie didelės rizikos galimi pavojai:

15.1. pavojingos užkrečiamosios ligos, epidemijos, pandemijos, bendro VRM ar įstaigos personalo susirgimų lygio staigus padidėjimas (susserga per 50 proc. visų valstybės tarnautojų ir darbuotojų);

15.2. šilumos tiekimo nutraukimas šildymo sezono metu;

15.3. visuomenės neramumai, susibūrimai, riaušės;

15.4. streikai, sabotžas, diversija, teroristiniai išpuoliai;

15.5. elektros energijos tiekimo nutraukimas;

15.6. gaisrai;

15.7. pavojingas radinys;

15.8. branduolinės avarijos.

16. Šio priedo 15 punkte išvardytų pavojų rizikos mažinimo veiksmai ir priemonės numatomos VRM ekstremaliųjų situacijų valdymo plane ir VRM ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane.

17. Nustatyti šie vidutinės rizikos galimi pavojai:

17.1. didelė pramoninė avarija;

17.2. ryšių, registrų ir informacinių sistemų veiklos sutrikimai, kibernetiniai incidentai;

17.3. stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ar meteorologiniai, geologiniai reiškiniai;

17.4. patalpų pažeidimas arba praradimas.

18. Šio priedo 17 punkte išvardytų pavojų rizikos mažinimo veiksmai ir priemonės numatomi VRM ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane.
